

Sygn. akt I NSP 335/22

POSTANOWIENIE

Dnia 7 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosław Sadowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Demendecki

SSN Marek Dobrowolski

w sprawie ze skargi M. J.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki
w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie w sprawie
o sygn. I ACa 179/19,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 7 grudnia 2022 r.,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

M. J. (dalej także: „skarżący” oraz „powód”), działając
przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł do Sądu Najwyższego skargę
na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki
w postępowaniu toczącym się przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie w sprawie
o sygn. akt I ACa 179/19. Skarżący wniósł o stwierdzenie przewlekłości
postępowania oraz zasądzenie od organu na rzecz strony kwoty 6000 zł tytułem
przewlekłości postępowania oraz kosztów zastępstwa prawnego w niniejszym
postępowaniu i kosztów skargi w przypadku ich poniesienia.

W uzasadnieniu skarżący podniósł, że wbrew twierdzeniom Sądu
Apelacyjnego, przysługuje mu zażalenie na postanowienie w przedmiocie
zwolnienia od kosztów sądowych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga jako niedopuszczalna, podlega odrzuceniu.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 u.s.p.p. strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

Zgodnie z art. 5 ust. 1 u.s.p.p. skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy nastąpiła przewlekłość postępowania wnosi się w toku postępowania w sprawie. W orzecznictwie przyjmuje się, że skarga na przewlekłość postępowania może być wniesiona jedynie do prawomocnego zakończenia postępowania co do istoty sprawy, a skarga wniesiona później jest niedopuszczalna i podlega odrzuceniu (tak m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 27 lipca 2005 r., III SPP 127/05; z 19 stycznia 2006 r. III SPP 162/05).

Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z 28 marca 2013 r., III SPZP 1/13, stwierdził, że w postępowaniu ze skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki ocenie pod kątem przewlekłości podlegają zarzuty skarżącego odnoszące się do przebiegu postępowania, od jego wszczęcia do prawomocnego zakończenia, niezależnie od tego, na jakim etapie postępowania skarga została wniesiona. W konsekwencji zatem, za niedopuszczalną należy uznać skargę mającą za przedmiot zażalenie na odrzucenie skargi na przewlekłość postępowania sądowego, czy też postępowanie incydentalne o doręczenie odpisu prawomocnego orzeczenia wraz z uzasadnieniem.

Jak wynika z powyższego, skarga na przewlekłość postępowania, będąca instrumentem mającym na celu stwierdzenie, czy doszło do uchybień w niezwłocznym rozpoznawaniu sprawy, jest dopuszczalna jedynie w toku postępowania w sprawie – do momentu jego prawomocnego zakończenia.

W konsekwencji należy stwierdzić, że niedopuszczalne jest wniesienie skargi na przewlekłość postępowania po jego zakończeniu.

Z akt sprawy wynika, że wyrokiem z 20 czerwca 2022 r., I ACa 179/19 apelacja powoda M. J. od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 25 lipca 2018 r., I C 966/17 została oddalona a od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej RP zasądzono kwotę 1350 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego. Powód wniósł o uzasadnienie wyroku wraz z wnioskiem o zwolnienie od opłaty od wniosku. Postanowieniem z 9 sierpnia Sąd Apelacyjny w Warszawie oddalił wniosek o zwolnienie od opłaty od wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku z 20 czerwca 2022 r. Powód wniósł o uzasadnienie powyższego postanowienia. Postanowieniem z 6 września 2022 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie odrzucił wniosek powoda o uzasadnienie postanowienia z 9 sierpnia 2022 r. oraz poinformował powoda, że wnoszenie przez niego kolejnych pism mających na celu sporządzenie uzasadnień niezaskarżalnych i niepodlegających uzasadnieniu postanowień Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 9 sierpnia 2022 r. i 6 września 2022 r. stanowi nadużycie przez powoda uprawnień procesowych (art. 4¹ k.p.c.) i dalsze pisma powoda w tym przedmiocie będą pozostawiane w aktach bez dalszych czynności.

Postępowanie przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie w sprawie I Aca 179/19 zakończyło się prawomocnym wyrokiem 20 czerwca 2022 r., natomiast powód wniósł skargę na przewlekłość tego postępowania 10 października 2022 r. Wydawane po 20 czerwca 2022 r. sprawie orzeczenia Sądu Apelacyjnego w Warszawie nie dotyczą postępowania co do istoty sprawy, lecz stanowią rozstrzygnięcie kolejnych wnoszonych przez skarżącego wniosków i mają charakter incydentalny. Ustawa nie przewiduje natomiast skargi na przewlekłość postępowania incydentalnego.

Zgodnie z art. 8 ust. 2 u.s.p.p. w sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania toczącego się na skutek skargi sąd stosuje odpowiednio przepisy o postępowaniu zażaleniowym obowiązujące w postępowaniu, którego skarga dotyczy.

Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy na podstawie art. 5 ust. 1 i art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398⁶ § 3 k.p.c. w zw. z art. 8 ust. 2 u.s.p.p., skargę M. J., jako niedopuszczalną odrzucił.

I.n